

Слободян Т.А., здобувач вищої освіти обліково-фінансового факультету
Науковий керівник: **Бурковська А.В.**, канд. екон.наук, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв, Україна

ПОДАТКОВЕ НАВАНТАЖЕННЯ НА БІЗНЕС: ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

***Ключові слова:** податки, податкове навантаження, ПКУ, податкова політика, податкове навантаження на бізнес.*

Податкове навантаження на бізнес є однією з ключових проблем, з якими стикаються підприємства у сучасних умовах. Високі податки можуть значно ускладнити розвиток бізнесу, зменшити його конкурентоспроможність та призвести до зменшення інвестицій та створення нових робочих місць. Тому вирішення цієї проблеми є дуже важливим для стабільного економічного розвитку.

Податкове навантаження – це показник рівня податків, які підприємства сплачують до різних бюджетів зі свого доходу (обороту). Крім того, податкове навантаження є рушійною силою для здійснення планів та перевірок підприємств контролюючими органами (особливо податковою службою). Податкове навантаження для підприємств, якщо його правильно проаналізувати, може бути індикатором надмірного тиску та перевищення «розумних» платежів до бюджету, а також слугувати підставою для проведення аудиту та оптимізації фінансової діяльності [1].

Податкове навантаження включає в себе різноманітні види податків, такі як податок на прибуток, податок на додану вартість, податок на нерухомість, акцизний податок та інші. Ці податки можуть становити значну частку витрат для підприємств, зменшуючи їхню конкурентоспроможність на ринку.

Однак, варто врахувати, що податки є необхідною складовою фінансової системи країни. Вони забезпечують державу необхідними ресурсами для забезпечення соціальних послуг, інфраструктури та інших потреб. Тому важливо збалансувати потреби держави та підприємств у сфері оподаткування.

Показник податкового навантаження на підприємстві може свідчити про те, наскільки ефективною чи неналежною є робота юридичного підрозділу, враховуючи види діяльності таких організацій. Наприклад, існує низка положень (пільг), які не використовуються підприємством і можуть призвести до надмірного податкового навантаження [1].

Загальне високе податкове навантаження може гальмувати економічне зростання підприємництва та інновації [4]. Це може призвести до того, що компанії будуть шукати способи уникнення оподаткування, а не інвестувати в розвиток свого бізнесу. Також, високі податки можуть зменшити привабливість країни для іноземних інвесторів, що може негативно вплинути на економічний розвиток. З іншої сторони, низьке податкове навантаження може призвести до зменшення доходів державного бюджету та обмежити можливості для забезпечення соціальних потреб населення. Тому важливо знаходити баланс між оподаткуванням бізнесу та потребами держави.

Загалом, проблему оподаткування можна визначити так: загальна сума податків, сплачених малими підприємствами, не завжди відповідає основним податковим вимогам у кожній країні. Наприклад, нові та малі компанії зазвичай жертвують прибутком заради всебічного зростання, але вони все ще стикаються з ідентичним режимом корпоративного оподаткування порівняно з середніми та великими підприємствами. Це означає, що середні або великі компанії, що добре зарекомендували себе, можуть працювати з невід'ємною конкурентною перевагою [2].

Отже, однією з основних проблем податкового навантаження на бізнес є високий рівень оподаткування. Велика частина прибутку підприємств може йти на сплату податків, що ускладнює їхню фінансову ситуацію та обмежує можливості для розвитку. Крім того, складна та неоднозначна податкова система може призвести до помилок у розрахунках та

сплаті податків, що в свою чергу може призвести до штрафів та інших негативних наслідків для підприємства.

На початку створення підприємства доцільно акцентувати увагу на виборі системи оподаткування. Згідно статті 291 ПКУ підприємство може обрати спрощену систему оподаткування, сплачуючи тільки єдиний податок та оптимізуючи податкові витрати [3]. Але дана система накладає ряд обмежень щодо доходу, видів діяльності та кількості найманих працівників, що унеможлиблює її використання для великих виробничих підприємств.

Вибір місцезнаходження при створенні підприємства дає змогу звільнитися або зменшити податкові зобов'язання шляхом реєстрації фірми в економічних зонах з пільговими режимами оподаткування. Масштаби та вид діяльності передбачають вибір особливостей здійснення господарської діяльності. Зокрема, реєстрація підприємства як платника ПДВ дає змогу зменшити податкові зобов'язання з даного податку, коли підприємство є виробником продукції та має витрати для нарахування податкового кредиту з ПДВ, а основна група контрагентів підприємства є платниками ПДВ [3].

Для вирішення проблем податкового навантаження на бізнес необхідно впровадження комплексних заходів. Одним з можливих шляхів вирішення проблеми може бути спрощення податкової системи та зменшення податкових ставок. Це дозволить зменшити фінансове навантаження на підприємства та створить більше можливостей для їхнього розвитку. Крім того, важливим є також покращення податкового адміністрування та контролю за сплатою податків, що дозволить уникнути недоплати та уникнути негативних наслідків для підприємств.

Помірковане зниження податкового навантаження на бізнес може позитивно вплинути на доходи бюджету в найближчі роки, оскільки зростання прибутків та виплат заробітної плати призведе до збільшення податкових надходжень від прямих податків і зборів [4].

Податкова політика є одним з основних інструментів розвитку української економіки та здатна забезпечити стійке і довгострокове економічне зростання. Перш за все, вона визначає темпи відновлення економіки України, зацікавленість інвесторів та конкурентоспроможність України як юрисдикції в регіоні. Без сміливих і неординарних заходів ці конкурентні переваги навряд чи будуть реалізовані [4].

Отже, податкове навантаження на бізнес – це серйозна проблема, яка потребує комплексного підходу до вирішення. Зменшення податкового тиску, спрощення податкової системи та стимулювання розвитку бізнесу через податкові пільги – це лише деякі з можливих шляхів вирішення цієї проблеми. Важливою умовою успішного вирішення проблеми є спрощення адміністративних процедур і покращення контролю за сплатою податків.

Список використаних джерел: 1. *Значення податкового навантаження для бізнесу.* URL: <https://prihodko.com.ua/my-i-zmi/my-i-zmi/stattya/znachennya-podatkovogo-navantazhennya-dlya-biznesu/>. 2. *Opening a business? Here's how to stop the tax burden.* URL: <https://www.sage.com/en-gb/blog/tax-burden/>. 3. *Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI.* URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>. 4. *Податкова пастка для української економіки. Український інститут майбутнього.* URL: <https://uifuture.org/publications/podatкова-pastka-dlya-ukrayinskoji-ekonomiky/>

УДК 657

Хоменко К. Ю., здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти
Науковий керівник: **Перетяцько Ю. М.**, канд. екон. наук., доцент, доцент кафедри економіки, обліку і оподаткування
Національний університет «Чернігівська політехніка», м. Чернігів, Україна

ПОДАТКОВІ МОДЕЛІ ТРУДОВИХ ВІДНОСИН В ІТ-ІНДУСТРІЇ: ПЕРЕВАГИ І НЕДОЛІКИ

Ключові слова: *ІТ-індустрія, фізична особа-підприємець, трудовий договір, цивільно-правовий договір, гіг-контракт, податок, трудові відносини.*

Щорічно в Україні спостерігається зростання ринку ІТ-послуг, що в свою чергу позитивно впливає на розвиток економіки та добробут населення.